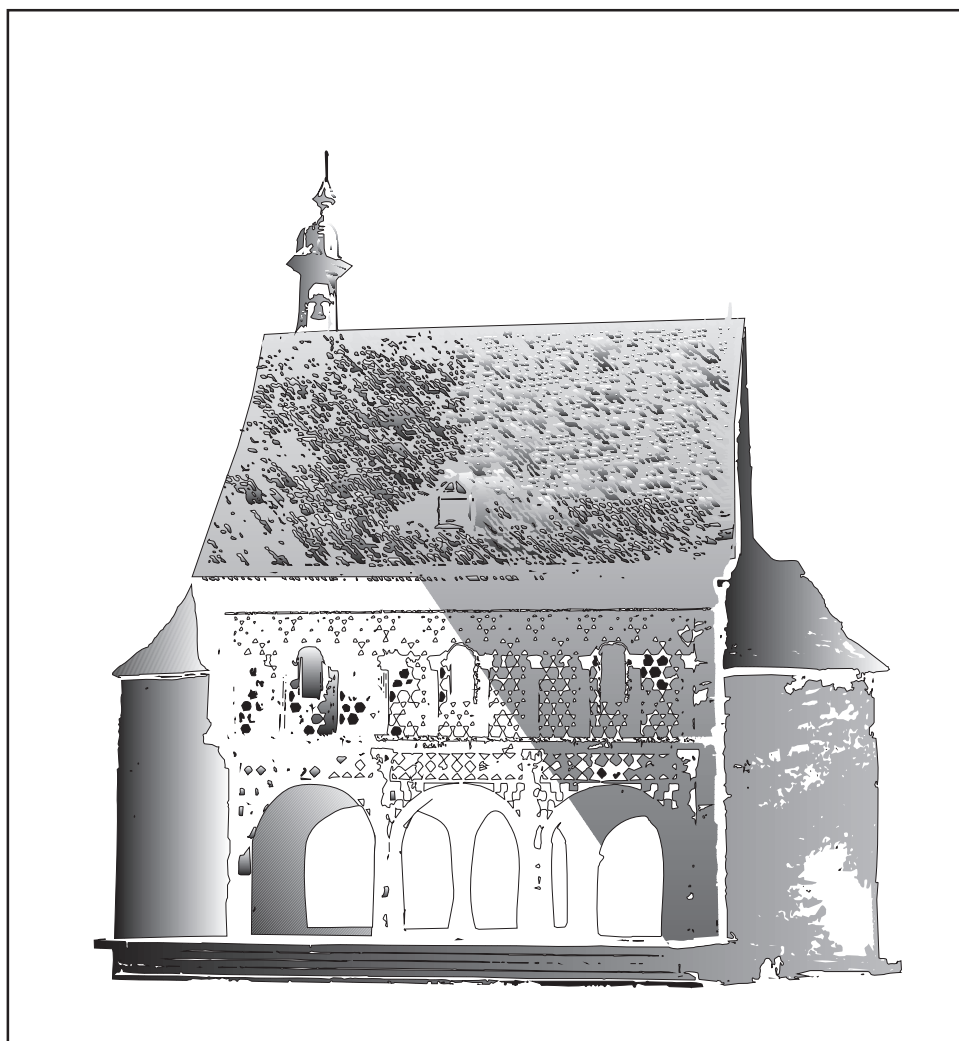

Světové dědictví UNESCO LORSCH

Lumír Pecold, Vladimír Tkáč

Internet Geographic Magazine
www.ingema.net

© Ppress – veškeré texty, fotografie, obrázky, mapy a pod. jsou chráněny autorskými právy jednotlivých autorů a vydavatelství Ppress. Je výslovně zakázáno jejich jakékoli šíření, publikování či dokonce prodej za úplatu.

Německo

LORSCH

HESSEN

HESENSKO

10

D

Bývalé opatství Lorsch a bývalý klášter Altenmünster byly zahrnuty do seznamu památek UNESCO v roce 1991.

Starý klášter v Lorsch je pozoruhodná památka karolínské doby s jedinečnou, více než 1 200 let starou a zachovanou vstupní Královskou halou. Ta připomíná dobu, kdy dvůr císaře Karla Velikého byl jedním z hlavních kulturních a mocenských středisek předrománské Evropy.

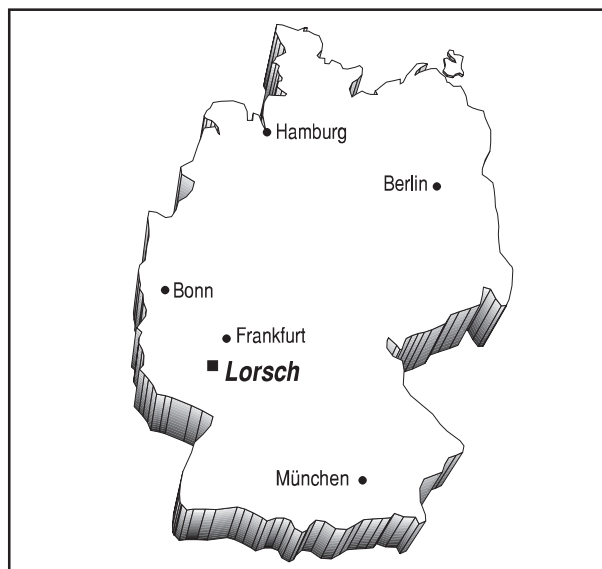
Lorsch je menší město s přibližně deseti tisíci obyvateli. Proslulo areálem kláštera a klášterním parkem. Leží nedaleko Mannheimu, v centru jihozápadní části Německa.

Mimo klášter patří ke zdejším zajímavostem především na náměstí Marktplatz stojící pěkná hrázděná radnice s věží, postavená roku 1715. V jejím sále Nibelungů se konají koncerty.

Na severovýchodním konci nedalekého Benediktinského náměstí (Benediktinerplatz) se nachází muzejní centrum, v němž je umístěna expozice lidové kultury, expozice o historii kláštera a Muzeum tabáku.

Velmi zachovalé jsou také hrázděné domy řemeslníků na náměstí a v jeho blízkém okolí.

Hlavní pozoruhodností v městečku Lorsch jsou ovšem pozůstatky starého opatství a kláštera.

KLOSTER LORSCH BÝVALÉ OPATSTVÍ A KLÁŠTER ALTENMÜNSTER

Roku 760 daroval Cancor, purkrabí hornorýnské župy, arcibiskupovi usedlost Lauresham (Lorsch) pro zřízení benediktinského kláštera. Do něj se přestěhovali mniši opata Chrodeganga, arcibiskupa z Metzu.

D10/1

Významná data.

- 760-764 - Založení původního opatství Altenmünster.
 765 - Opatství v Lorsch byly předány relikvie sv. Nazaria, římského mučedníka.
 767 - Thuringbert, bratr zakladatele opatství, položil 600 metrů od původního kláštera základy pro nový klášter.
 772 - Klášter byl postaven pod záštitou císaře Karla Velikého a opatství se stalo královskou falcí.
 774 - Arcibiskup zasvětil nový kostel za přítomnosti Karla Velikého svatému Petru, Pavlu a Nazariovi.
 konec 9. století - Roste význam kláštera.
 876 - V klášteře byly uloženy ostatky krále Ludvíka Německého, později i dalších panovníků.
 1090 - Klášter byl zničen požárem.
 1232 - Převod kláštera na arcibiskupa z Meizu, mniši vyhnáni. Karolínští králové, kteří klášter podporovali, vymřeli, noví panovníci měli své kláštery.
 1621 - Klášter zapálen vojáky za třicetileté války. Z kláštera se pak stal lovecký zámek.
 1697 - Královská hala přestavěna, ale většina klášterních staveb se rozpadla.
 1927 - Byly zahájeny vykopávky a restaurování areálu.
 1996 - Zakončení restaurátorských prací v Královské hale.

Během několika následujících let daroval župan opatství i další usedlosti. Tento první klášter stál na místě zvaném »Inselkloster«, později »Aldemmunster« nebo »Altenmünster«.

Exteriér: Z tohoto původního kláštera je znám pouze půdorys základů staveb. Byly seskupeny kolem čtvercového dvora, na jehož jižní straně stál jednodlný kostel.

Zbytky staveb, které vidíme dnes, patřily už k novějšímu klášteru založenému roku 767. Je to především Královská hala, nebo také brána (Königshalle), a zbytky tzv. předního kostela. Hlavní klášterní kostel zcela zanikl. Z doby po třicetileté válce pochází tzv. Kurfiřtský dům – lovecký zámek kurfiřta Lothara Franze postavený na starých základech. Ostatní klášterní stavby se téměř rozpadly.

Královská hala je nejcennější zachovanou památkou. Tato pozoruhodná dvoupatrová stavba je unikátní směsí helénsko-římského, křesťanského, orientálního a germánského stavebního slohu.

Nejspodnější její části jsou helénsko-římské. Mozaiková výzdoba vnějších zdí má islámský charakter. Vstupní oblouky jsou raně křesťanské: jsou stejně velké a symbolizují tak trojjednost Boha, na rozdíl od římských triumfálních oblouků, které mají prostřední vstup vždy větší než oba boční.

V architektuře Královské haly se tak spojily vlivy všech rozvinutých kultur předrománské doby. Později sice došlo ke stavebním úpravám, například roku 1697 a také roku 1842, kdy byla při stavbě silnice stržena severní věž, ale ta byla opět postavena při renovaci roku 1935. Původní styl stavby zůstal zachován, i když jen zázrakem. Na konci 18. století již byla Královská hala určena k demolici a z jejích kamenů měl být postaven kostel. Za tím účelem byla vydražena a prodána. K demolici však vzhledem k neklidným válečným časům nedošlo.

Interiér: V horním poschodí Königshalle se nacházejí drahocenné karolínské a gotické nástěnné malby a fragment velkého římského reliéfu. Karolínské malby připomínají nástěnné malby z Pompejí.

Tyto prostory sloužily také jako kaple, na východní straně jsou patrné stopy po oltáři.

Přední kostel (Vorkirche) měl rovněž pohnutou historii.

Po požáru kláštera roku 1090 byl znovu vystavěn a dostal plochou dřevěnou střechu. Po dalším požáru roku 1621 sloužil jako farní kostel. Později se z něj ale stal postupně sklad ovoce, koželužna a skladiště tabáku. Z nádherné stavby zbylo jen lapidárium s kamenickými pracemi.

V přízemí Kurfiřtského domu (Kurfürstliches Haus) lze zhlédnout expozici připomínající slavnou minulost kláštera.

MUSEUMSZENTRUM LORSCH MUZEJNÍ STŘEDISKO LORSCH

Muzejní centrum bylo zřízeno na jaře roku 1994 a postupně jsou zde zpřístupňovány expozice.

Interiér: Cílem muzejní expozice je přiblížit návštěvníkům historické události církevní, kulturní a po určitou dobu také politické metropole Lorsch od jejích počátků v 9. století.

Vstupní část informuje o historii franské říše a o mniších usazených ve zdejším klášteře. Mimo jiné obsahuje také rozměrné modely s názorným zobrazením života místního lidu.

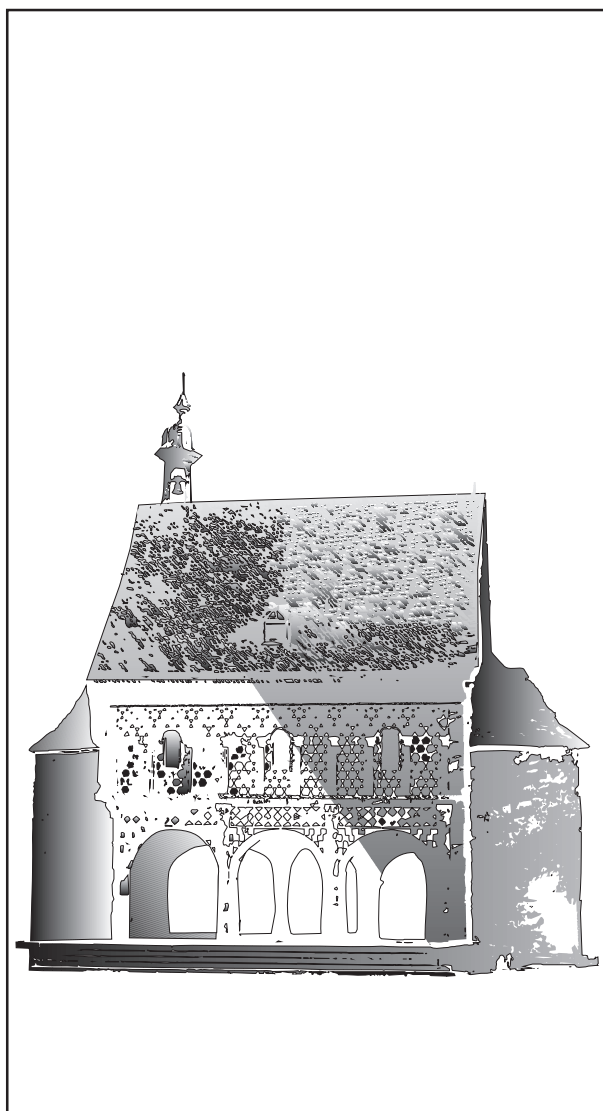
Druhý úsek je věnován modelům nejvýznamnějších typů církevní architektury od jednoduché kaple až k výstavným chrámům.

Další část představuje umělecká díla zaměřená k církevní problematice v raném středověku. Vystaveny jsou drobné plastiky, díla ze slonoviny, ozdoby a knižní kresby formou originálů, kopií a fotografií

prací nejvýznamnějších a nejslavnějších evropských umělců.

Čtvrtá část je instalací místnosti středověkého písaře, představující jeho život.

Královská hala v Lorsch

INFO

KLOSTER LORSCH BÝVALÉ OPATSTVÍ A KLÁŠTER ALTENMÜNSTER

Adresa: 6143 Lorsch, Nibelungenstraße 32

Telefon: 06251/51 446

Umístění: V parku, východně od středu města.

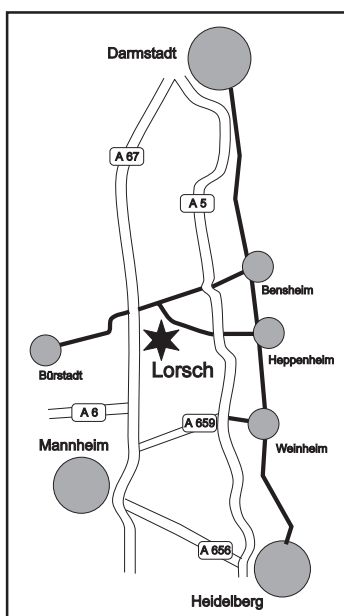
Otevřeno: Úterý až neděle 10–12 a 13–16.30 hodin. V sobotu, neděli a svátky

prohlídky s průvodcem po předchozí domluvě.

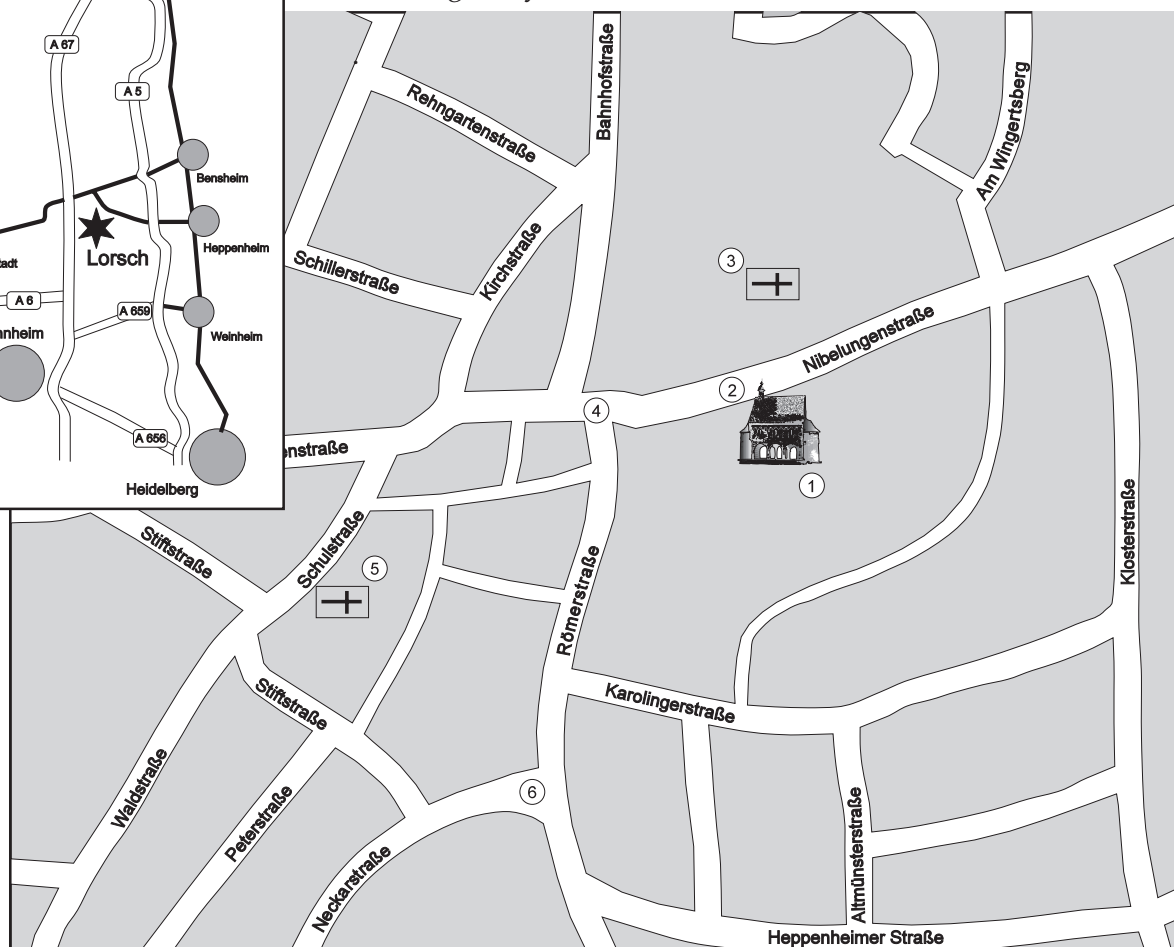
MUSEUMSZENTRUM LORSCH MUZEJNÍ STŘEDISKO LORSCH

Adresa: 6143 Lorsch, Benediktinerplatz

Umístění: V bezprostředním sousedství Královské haly, v bývalém klášterním objektu.

1. Klášter a klášterní park.
2. Benediktinské náměstí.
3. Evangelický kostel.
4. Tržní náměstí (Marktplatz).
5. Katolický kostel.
6. Náměstí císaře Viléma.

D10/I